

Izhaja, izvzemši ponedeljek, vsak dan z... Uredništvo: ulica sv. Frančiška... Asliškega št. 20, L. nadstropje. Dopolni... pisma se ne sprejemajo, rokopolji se... Anton Gerbec. — Lastnik tiskarne... znanja za mese: L 7.—, 3 mese: L 22.—... Za inozemstvo mesečno 4 lire... uredništva

JUGOSLAVIJA

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Ednosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, L. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Poraz entente v Mali Aziji

Grška tragedija v Mali Aziji gre k svojem koncu. Kdo se še ne spominja grozot, ki so jih počele nemške armade v Belgiji, v Romuniji, kdo se ne spominja tragedije srbskega naroda, ko so se Nemci, Avstrijci in Bolgari na svojem krvavem pobodu kosali, kdo bo več civilnega prebivalstva poklal. Saj vemo, da je bila parola izdana vojski tedaj: «Alles niedermachen!» In padali so otroci, stari, žene, ženske, brezbrazbane vasi, zdelo se je, da bo Srbija popolnoma pokončana z ognjem in mečem zapadne civilizacije, ki se je toliko ponašala s svojim naprednim slovečanstvom in s svojo samohvalno človečnostjo. In tedaj se je pokazalo, da je zapad vključ v visoki kulturi etično silno malo napredoval, sicer kako bi bila možna taka grozodejstva onih narodov, ki so bili tako ponosni na svoje vzvišeno kulturo in civilizacijsko stališče napram «barbarizmu» vzhodu in Balkanu.

In takrat je bil svetovni položaj tak, da je vsaj en del evropske javnosti zvedel o teh grozovitostih in jih obojeval ter se zgrajal. Toda ošabnost nemškega militarizma je šla preko vsega in prezirala je svetovno javno mnenje, kar se je pozneje silno maščevalo nad Nemčijo, ki so ji rastle sovražniški kot gobe po dežju in ki so jo končno pritisnili k tlom v kljub njenim tolikim sijajnim zmagam.

Če so bile mogoče tedaj take grozovitosti, si moremo napraviti približno sliko, kako izgleda danes v vsej Mali Aziji, koder so se valile vojaške čete. Gotovo so padli stotisoči, klanje je bilo grozno in gotovo nadaljujejo Turki to klavno delo, da se «maščujejo» za klavno dela Grkov. In tako vidimo, da se ob vratih Evrope koljejo ljudje v masah, da se uničuje se tisti revni preostanek premoženja v Mali Aziji, ki je ostal po tolikih nesrečah.

Nesrečno ljudstvo mora sedaj plačati vse grehe. Vsakdo, kdor ima količkaj človeškega čuta, se mora vprašati, kdaj bo prišlo človeštvo do spoznanja, da je tako klanje in uničevanje materialnih dobrin blazno, pa naj so ti ljudje katerekoli narodnosti in naj se premoženje last katerekoli ljudstva.

Končni odmev se bo slišal pa tudi na Grškem. Vojaški poraz bo pretresel gospodarski položaj itak šibke države do temeljev. Ze se govori o revoluciji, o odstopu kralja, o povratku Venizelosa. A tisoči in tisoči beguncev, ki so utegnili ubežati Turkom napolnjujejo grška obrežna mesta vsepovsod in prinašajo s sabo glad in smrt.

In kaj pravijo k vsemu temu pravi krivci tega brezmejnega gorja? Kaj pravi ententa? Zakaj čete gredo stvari na dno, ima ententa na vesti te grozote, ker je dopustila, da se je pred vratmi Evrope netil ogenj, ki se je razvelj v takšen požar, ki grozi poseči čez meje Kemalove oblasti.

Dogodki v Mali Aziji nam pokazujejo vnovič neslogo, zavist, spletko in hinavsko zavijanje resnice med predstavniki velike entente. Francozi se veselo, Angleži so v zadregi, Italija skuša izveliči največji profit iz tega spora in iz nesreče Grčije.

Eden vpjje, da je treba napraviti premirje, drugi pravi, da je treba počakati, tretji da je treba poseči vmes z orožjem itd. Torej popolna zmešnjava. Vsaj navidezno se tako zdi. V resnici pa skušajo ti veliki mogotci prevariti druge drugega in rešiti svoj «interes», ki je v popolnem navzkrižju z «interesi» druga.

Italija

Italija in turško vprašanje

RIM, 18. «Tribuna» objavlja to-le, očitno oficijozno vest: «Upravičeno lahko smatramo, da se Italija ne bo udeležila eventualnih vojaških akcij, ki bi se znale začeti na vzhodu vsled raztegnitve azijskih zapletljivih v evropski tla. Italija bo vedno solidarna s svojimi zavezniki v obrambi načela prostosti dardanelskih ožin, ne bi pa mogla pomagati s svojimi vojaškimi oddelki v slučaju raztegnitve sovražnosti, ki jih je hotela z vsemi silami preprečiti potom mirovnih pogajanj.»

Fašisti in grško-turški spor «Popolo d'Italia», glavno fašistovsko glasilo tako-le določa stališče fašistov v grško-turškem sporu: 1. Nemogoče je in krivično bi bilo oropati Turke njihove zmagave v Anatoliji, zato se je treba upreti vsem tozadevnim spletkam Anglije; 2. Carigrad in Jedrene se morajo zopet izročiti Turčiji; 3. dardanelska ožina ne predstavlja samo angleškega interesa temveč mednarodni interes, vsled tega se mora rešiti to vprašanje skupno; 4. preprečiti se mora, da bi si grški megalomani skušali plačati svoj poraz v Anatoliji na Balkanu; 5. zagotoviti se mora Bolgarski njen naravni izhod na Egejsko morje.

Oster fašistovski poziv senatorju Dante Ferraris MILAN, 18. Velik »tis je naredil poziv, ki ga objavlja «Popolo d'Italia» na naslov senatorja Ferraris. Očita mu, da vzdržuje s pomočjo kapitala enega dela buržuazije v Rimu dnevnik, kateri neprenehoma napada fašiste in hujska k dejanskim napadom na fašiste. Dnevnik (mišljen je «Il Paese»). Op. ur.) da ima 2 milijona primanjkljaja na leto, ki ga krije omenjena kapitalistična skupina. Pozivlje se sen. Ferraris, da tekem 48 ur javno razjasni odnose, ki jih ima s tem listom, ker se bo drugače «osebno seznanil z metodami italijanskega fašizma.»

Tako izgleda ta idilično opevana ententna slova. In da se godi to danes, ko imajo še vsi narodi v spominu grozote svetovne vojne, ko se še kadi iz pogorišč ob neštetih bojnih frontah, ko so vsepovsod še sledovi krvavih potokov, ki jih je povzročilo svetovno klanje, je neodpustno. In če upoštevamo dejstvo, da niso prinesle mirovne pogodbe nikjer mirovne duševnosti, da je danes sovražstvo med narodi in državami hujše kot nikoli poprej, potem je zares nekaj nerazumljivega, da se predstavniki prvih evropskih držav upajo igrati tako z ognjem.

Mir bi bil mogoč takoj, o tem je vsakdo prepričan. Zadostovalo bi, da bi se velika ententa zadržala in bi enotno in složno nastopila, pa bi namah ukrotila poraženo Grčijo in Kemala pašo, ki so mu poglne imperialistične rožice v srcu razigranem od lahke zmagave nad demoralizirano in zrevolucionirano grško vojsko. Toda te volje po resničnem miru ni. Narobe, nasprotja med evropskimi velesilami so se poostriala povodom grške katastrofe, vsakdo išče na svojo roko izhod iz novega položaja, ki je nastal za zapadne vlasti po najnovejši turški zmagi.

Dasi je prerokovanje silno nevhvaležno delo, vendar pa je resnica, da je sedanjí položaj v Mali Aziji ustvaril nove pogoje za možnost kakne nove vojne, ki bi se utegnila razširiti na vso Evropo. Ob času take napetosti je zelo nevarno se igrati z ognjem. To vsakdo razume. Tege ne razume samo oni, ki imajo usodo držav in narodov v svojih rokah. Ti voditelji podpirajo povsod najbolj bojevitve in neizprosne elemente v svojih državah, da držo «sveti» ogenj prižgan za vsak slučaj.

Zapadna Evropa se je po vojni komaj rešila svetovnega boljševiškega prevrata. Tedaj se je boljševska ideja razbila še ob močnem nacionalizmu, ki je prevladoval množice. In tako se je Evropa mogla obvarovati krvave rdeče revolucije, katero je Rusija preživela z ogromnimi žrtvami. Ali naj zapadni mogotci danes dokažejo vsemu trpečemu človeštvu, da je meščanstvo z vsemi svojimi ideologijami zares nesposobno vladati svet? Ali mislijo dati tem množicam zopet orožje v roke in jih nagnati v strelne jarke? Vse postopanje kaže tako. Zakaj vojna se pripravlja vsepovsod. Če si še nikdo ne upa rozljati s sabljo in groziti, je to le previdnost. Gotovo pa je, da se vsepovsod ustvarja vojno razpoloženje in to je zelo nevarno.

Dolgotrajna grško-turška vojna v Mali Aziji, ki se je končala tako tragično za Grčijo, je bila tleča žrjavica. Ta žrjavica je s turško zmagavo vzplamtela in spravila v silno zadrego Angleže. Če sta Francija in Italija s turško zmagavo več ali manj zadovoljni, nam dokazujejo to prav jasno, da so vezi entente zelo, zelo rahle. Prvi močnejši veter utegne odpihniti te pajčevinaste niti, s katerimi je ententa med seboj zvezana.

Najnovejši dogodki v Aziji so torej dokazali neslogo zmagovalcev v Evropi, podžgali turške imperialistične težnje, zrušili ugled Evrope v muslimanskem svetu. Ves mohamedanski svet od Indije do Gibraltara se veseli grškega poraza, ki pa je evropski poraz. V Mali Aziji je doživela poraz evropska politika, tu so bile porazene one velesile, ki so vladale svet v zadnjih stihirih povojnih letih. In te velesile so ententa. Zato lahko trdimo, da je bila v Mali Aziji poražena ententa.

ris, da tekem 48 ur javno razjasni odnose, ki jih ima s tem listom, ker se bo drugače «osebno seznanil z metodami italijanskega fašizma.»

Italijanska katoliška društva se poklonila papežu

RIM, 17. Danes ob 11. uri predpoldne je sprejel papež v koncistorijskih dvorani cerkvene asistente raznih katoliških družb. Papež je imel kratek nagovor, v katerem je izrazil dopadenje in hvaležnost nad delom cerkvenih asistentov v korist ženskim katoliškim družbam v Italiji.

Jugoslovanski častniki v Rimu

RIM, 18. Vojni minister je sprejel osem častnikov jugoslovanske vojske, ki bodo obiskovali tečaj višjih italijanskih vojaških šol. Minister je častnike prijazno sprejel in jih pozdravil v imenu italijanske vojske.

Jugoslavija

Jugoslavija in grško-turški spor

BELGRAD, 18. Vprašanje, kakšno stališče naj zavzame Jugoslavija nasproti grško-turškemu sporu, je še vedno v ospredju političnega življenja. Splošno se smatra, da se Jugoslavija ne bo hotela prengliti vključ pritikom z vseh strani. V vnanjem ministstvu si sledi obisk za obiskom. Včeraj so posetili namestnika ministra vnanjih in notranjih stvari angleški, zatem grški, nato francoski in končno nemški poslanik. Kakor se sodi, bo Jugoslavija ostala do mej možnosti nevtralna v grško-turškem sporu, ker se zaveda, da so v igri razen grških in turških interesov tudi interesi zavzeznih velevlasti, in simpatije — v kolikor te igrajo kako ulogo v politiki — so enake nasproti Grčiji in Turčiji. Jugoslavija pač nima pričakovati nikakih dobrot ne od ene ne od druge. Zelo mučen vtisek pa so naredile zadnje vesti iz

Smirne preko Aten, ki bi znalo pospešiti obuditev sovražstva proti Turkom, ki se jih Slovani pač spominjajo le kot svojih stoletnih krvnikov. Jugoslovanski podaniki v Smirni so se ob izbruhu požara zatekli v neko cerkev, katero so potem zastražili francoski vojaki. Ko je pričela cerkev goreti, so se ubogi ljudje zatekli na obrežje, pred katerim pa ni bilo nobene ladje. Francoska ladja je mogla vzeti še-le drugi dan nekoliko beguncev na krov. Ugotovilo se je, da so Turki velik del jugoslovanskih podanikov poklali. Ostale so Francozi prepeljali v bednem stanju v Ate-ne. O ucodi jugoslovanskega konzula in konzulata, kateri se je nahajal v onem delu mesta, ki je pogorel, ni še zanesljivih poročil.

Vprašanje, kakšno stališče zavzame Jugoslavija, bo medtem bržkone kmalu rešeno in sicer, ko se vrnejo kralj, ministrski predsednik in minister vnanjih stvari iz Pariza. Javlja se namreč, da se je pripeljal v Pariz, kamor je pred nekoliko dnevi prispel kralj Aleksander iz Londona, tudi minister vnanjih stvari Ninčić iz Zeneve. Minister je posetil kralja in mu poročal o položaju, ki je nastal vsled grškega poraza v Mali Aziji.

«Politika» javlja, da je tudi ministrski predsednik Pašić že na poti v Pariz.

Poljska

Obisk Pilsudskega na Romunskem in poljsko časopisje

VARŠAVA, 18. Listi pripisujejo veliko važnost potovanju Pilsudskega na Romunsko. Posebno važnost pa pripisujejo izreku Pilsudskega, da sta Poljska in Romunska ena sama država z dvema zastavama. V Sinaji se je baje sklenil poljsko-romunski dogovor sprito skupnih interesov toliko glede vzhodne Galicije kolikor glede Besarabije. Listi sklepajo na važnost sklenjenih dogovorov tudi sprito dejstva, da so prišli v Sinajo diplomatski zastopniki velevlasti.

Bolgarska

Prpriave za turško-bolgarsko zvezo?

LONDON, 17. Solijski poročevalec «Daily News» javlja, da mislja bivšega predsednika turškega senata Hamed Riza bega, ki se sedaj nahaja v Sofiji, ni nikaka tajnost. On pripravlja tla za eventualno skupno turško-bolgarsko akcijo proti Grkom. Hamed Riza beg se bo posvetoval s Stambulskim in mu bo ponudil zvezo s Kemal pašo proti Grčiji in pod zaščito Francije.

Hudi izgrezi proti voditeljem opozicije

SOFIJA, 18. Včeraj je prišlo do hudih izgrezov proti voditeljem opozicije, ki so bili sklicali zborovanje v Tarnovem. Toda v Tarnovem so se zbrali tudi pristaši vladne stranke, kakih 40.000 po številu, ki so povabili v mesto ministra notranjih stvari Daskalova. V istem vlaklu z njim so se peljali tudi bivši ministri Malinov, Teodorov, Danev in Madjarov in drugi pristaši opozicijskega bloka. Ker so se vršile tekom vožnje demonstracije proti notranjemu ministru, so njegovi pristaši ustavili vlak in se polastili bivših ministrov, katere so pustili še-le po odločnem posredovanju Daskalova. Daskalov je mogel pomiriti prebivalstvo v Tarnovem le z obljubo, da se bo takoj sklicalo sobranje, kateremu bo predložen načrt za postopanje proti bivšim ministrom v Gušev-Danevovi vladi l. 1912-13 in v Busturkovi vladi l. 1918. Razpisal se bo o vprašanju narodni referendum. V Tarnovem se zborovanje zaradi pčilega števila udeležencev ni moglo vršiti. Voditelje opozicije je morala vsled ljudskega ogorčenja vzeti policija pod svojo zaščito. V državi vlada sicer mir.

Ukrepi bolgarske vlade proti opozicionalcem in nemirnem elementom

SOFIJA, 18. Sobranje je bilo sklicano v izvanredni seji, da vzame v pretres predlog, da se takoj aretirajo voditelji opozicionalne blokove stranke, in da se določijo zakon, kateri naj bi branil domovino proti povzročiteljem notranjih nemirov.

Romunska

Poljski maršal Pilsudski v Romuniji

SENAJ, 15. Maršal Pilsudski je prišel včeraj ob 11. uri predpoldne. Na postaji so ga sprejeli kralj Ferdinand, prestolonaslednik Karol, kraljevič Nikola, ministri, predsednik zbornice in diplomatski zbor. Po pregledu častne stotnije se je odpeljal v ekipaži kralja Ferdinanda na grad Pelesch. Kraljevi ekipaži so sledili vozovi, v katerih so sedeli oba kraljeviča, ministri in ostali. V gradu sta jih sprejela kraljica Marija in kraljičina, naker je sledil obed. Postaja in ulice, po katerih se je pomikal sprevod, so bile okrašene z romunskimi in poljskimi zastavami.

Snoči se je vršil v vladni palači obed v čast maršala Pilsudskega. Kralj Ferdinand je imel ob tej priložnosti ta-le nagovor: Gospod maršal! Veselimo se iskreno, da morem v svojem imenu in v imenu svojega naroda voščiti V. E. dobrodoščilo, tukaj na romunski zemlji. Pozdravljam vas ne samo velikega patriota, ki je služil svoji domovini v najbolj težkih časih, temveč tudi državnik, ki je znal s pomočjo prosvetljenih sinov svojega naroda in s svojo modrostjo osmeriti junaki poljski narod nasproti pritiski in mraznemu razvoju vseh narodnih moči. Simpatije romunskega

naroda do poljskega naroda so stare. Vedno ko sta nesreča in huda usoda težko prizkušali poljski narod, je Poljska našla sočutje v romunskih srcih, in romunska zemlja je bila vedno gostoljubna za poljske patriote, ki so, siljeni od razmer, iskali tukaj zatočišča in našli drugo domovino. Te simpatije so tako iskrene, kakor so iskreni tudi izrazi prijateljstva s strani mojega ljudstva tekom Vašega bivanja na Romunskem. Vaša prisotnost med nami more samo še utrditi simpatije, na katerih temelji naše sosedstvo.

Zmešnjava, ki jo je pustila huda vojna v vseh državah, je velika, in naloge, ki nas čakajo, tudi Poljska in Romunska si bosta morali v temnem prijateljstvu prizadevati, da izpolnita svojo pacifistično in plemenito misijo. Skupnost naših interesov, združena z globoko željo, da bi prišlo na svetu do pravega in trajnega miru na podlagi izvršitve in spoštovanja obstoječih pogodb, boste mnogo pomagali k udejevitvi naše kulturne naloge. Prepričan sem, da bo poljski narod, zastopnik lepe in stare kulture, vztrajal, kakor Romunska, pri načelih, ki nas vežejo za isti cilj in ki so jamstvo za naš razvoj in sijajno bodočnost. V tem razpoloženju bratskega in iskrenega prijateljstva izražam toplo voščilo za srečo slavne Poljske in dvigam čašo na zdravje njenega glavarja.

Kralju Ferdinandu je odgovoril z navdušenim govorom Pilsudski, ki je izjavil med drugim: «Nič ne more več ločiti obeh sosednih narodov. Rekelo bi se skoraj, da od Baltiškega do Crnega morja živi en sam narod, ki ima dve zastavi, toda isto željo po miru pravičnosti, pravice in svobode.»

Rusija

Pred turško-rusko zvezo? — Čičerinove izjave

PARIZ, 18. Agencija «Radio» javlja, da je vrhovni poveljnik sovjetske vojske odšel v vsej naglici na Kavkaz, kjer se nahajata blizu Batuma dve ruski diviziji. Javlja se, da bo ruska vojska pomagala Kemal paši v eventualnem njegovem pohodu na Carigrad.

«Temps» objavlja medtem pogovor svojega berlinskega dopisnika s Čičerinom, ki je izjavil med drugim: «Nekateri mejnini incidenti med Turčijo in Rusijo, katere so povzročili elementi, sovražni angorski vladi, so sedaj popolnoma likvidirani. Prihod novega turškega zastopnika Rize Nure v Moskvo pričra o prisrčnem prijateljstvu med obema državama. Mi smatramo, da je v interesu miru in normalnega razvoja razmer na vzhodu, da se udejeviti program, določen v rusko-turškem dogovoru v Moskvi dne 16. marca 1921. glede položaj Carigrada in Dardanel. Po tem dogovoru mora ostati Carigrad Turški, a položaj Dardanel mora urediti mednarodna komisija obalnih držav okoli Crnega morja. Če nam zapadne države predložijo kako drugo rešitev, ne bi mogli razpravljati brez privolitve Turčije, toda mi smatramo, da je pripadnost Carigrada Turčiji «condictio sine qua non». Prevladujoča črta ruske politike je, je izjavil Čičerin na koncu, da za njo dela čas.

Otvoritev zasedanja izvršilnega odbora Tretje internacionale v Moskvi

LONDON, 18. «Times» brzojavljajo, da se je otvorilo dne 13. t. m. v Moskvi zasedanje izvršilnega odbora Tretje internacionale.

Anglija

Anglija za vojaško akcijo proti Turčiji

LONDON, 18. Listi smatrajo položaj na bližnjem vzhodu za zelo resen in pravijo, da je neobhodno potrebno odločno stališče zaveznikov, ki morajo štiti manjšine in zamčiti prostost morskih ožin. Po mnenju listov pa položaj ne bo postal obupen, če se bo diplomacija znala pokazati odločno in složna.

Zanimivo je, kar piše z ozirom na položaj agencija «Reuter». Po mnenju angleške vlade bi sprejem vseh zahtev angorske vlade pomenil nič manj kot popolno izgubo vseh plodov zaveznikov nad Turčijo v zadnji vojni. Angleška vlada smatra trajno in dejansko prostost dardanelske ožine za življensko potrebo, za katero je pripravljena žrtvovati vse. Angleško vlado zelo veseli, da se z njenim stališčem v tem vprašanju strinjata tudi Italija in Francija. Vprašanje Carigrada je nekoliko drugačno. Ze pred dvema letoma je bilo sklenjeno, da se Turkom ne vzame Carigrad, in na londonski konferenci januarja 1921 so bili zastopniki carigradske in angorske vlade obveščeni, da zavezniki nameravajo vrniti Carigrad Turkom, toda pod pogojem, da se zadovoljivo uredijo tudi druga sporna vprašanja s Turčijo. Angleška vlada želi, da bi se čim prej sklicala konferenca v kraju, ki ga bodo želele vse prizadete države. Na tej konferenci se bo naredilo vse mogoče, da pride do trajnega miru s Turčijo. O taki konferenci pa se ne bo moglo govoriti, dokler bo grozil napad Kemalovcev na nevtralnno zono. Če bi zavezniki morali izprazniti Carigrad, bi imelo to usodepolne posledice, ki bi imele svoj odmev v vseh muslimanskih pokrajinah in v vseh državah, premaganih v zadnji vojni, ki bi dobile nov pogum. Povrnitev zmagovitih Turkov na evropsko obal bi povzročila zelo težaven položaj na vsem Balkanu. Zavezniki imajo dolžnost, da preprečijo to nevarnost. Angleška vlada je pripravljena prevzeti prvi del

odgovornosti in narediti vse mogoče, da pride do zadovoljive rešitve. V tem zmislu se je obrnila do vseh zavezniških in pridruženih vlad za skupno obrambo Carigrada in nevtralne zone. Angleška vlada se obrača tudi do Romunske, Jugoslavije in Grčije, da bi sodelovale pri dejanski obrambi nevtralnih zon, pri katerih imajo življenske interese. Angleška vlada je pozvala tudi dominione, da se dajo zastopati po svojih oddelkih pri obrambi nevtralne zone. Angleška vlada je pripravljena, da takoj in če bo treba, znatno ojači vojsko, ki je sedaj na razpolago Harngtona, vrhovnega poveljnika zavezniške vojske v Carigradu. Istočasno je bilo zaukazano angleškemu brodogovju v Sredozemskem morju, da se z vsemi sredstvi upre vsaki kršitvi nevtralne zone s strani Turkov in vsakega poizkusa prehoda skozi dardanelsko ožino ali izkrcanja na evropski obali.

Prihod jugoslovanskega ministra vnanjih stvari v London

Lloyd George, Chamberlain, Birkenhead, Worthington, Evans Horne in Churchill so se ponovno sestali na gredu Chequeru in so razpravljali o turškem vprašanju. Bili so ves dan v stiku z ministrom vnanjih stvari Curzonom in z drugimi ministri v Londonu. Jutri pride v London jugoslovanski minister vnanjih stvari Ninčić, ki se bo sestal z ministrskim predsednikom Lloydom Georgeom in ministrom vnanjih stvari lordom Curzonom.

Listi medtem pripravljajo tla za eventualno sodelovanje Jugoslavije pri kakih vojaški akciji proti Turčiji in se z nenavadno vnemo zanimajo za Jugoslavijo, ki jim je bila doslej deveta brigada. Tako javljajo, da Jugoslavija ni mobilizirala in da ni poklicala nobenega letnika pod orožje, pač pa da je poslala iz varnostnih vzrokov nekoliko oddelkov na mejo. Na vsak način pa pravijo listi, da Jugoslavija je pripravljena dati vojaško pomoč v slučaju Kemalovega pohoda.

Angleško-nemška zrakoplovna pošta

LONDON, 18. «Daily News» piše, da je odplul včeraj prvi zrakoplov iz Krejdohna, da preizkuša zračno črto London-Berlin, preko Rotterdam, Amsterdam, Bremen in Hamburga, po kateri bo šla zrakoplovna zveza med Anglijo in Nemčijo.

Francija

Francija proti vojaški akciji proti Turčiji

PARIZ, 18. Francosko časopisje se izraža odločno proti namenom angleje, ki hoče podvzeti vojaško akcijo proti Turčiji, da bi kake vojaške akcije povzročila vstajo vsega muslimanskega sveta. Razen tega pravijo listi, da bo Angliji težko dobiti potrebno vojsko, ker balkanske države žele ohraniti s krvjo pridobljeni mir. «Petit Parisien» pravi, naj se pazi, da se Turčija sedaj iz strahu pred Anglijo ne vrže v naročje Rusije, kakor se je l. 1914. iz strahu pred Rusijo vrгла v roke Nemčiji. Posledica tega bi bila nova vojna.

Zunanji minister dr. Ninčić v Parizu

PARIZ, 17. Agencija «Havas» poroča: Jugoslovanski zunanji minister dr. Ninčić je dospel včeraj semkaj. Zastopniku «Matina», ki ga je vprašal o vseh radi spopadov s Turki v Traciji in Macedoniji je izjavil, da se domače ljudstvo v Macedoniji prav dobro razume s turškim prebivalstvom. Jugoslavija se bo vklonila dolocitvi turških mej v Evropi po Franciji in Angliji, ker meni, da bo tozadevna pogodba vsebovala zadostne garancije na Balkanu.

Minister Ninčić je tekom svojega bivanja v Parizu obiskal tudi italijanskega poslanika Sforzo.

Stavka pomorščakov v Franciji

PARIZ, 18. Pomorščaki so napovedali 23-urno stavko. V Marseju, Dukerqueju, Saint Nazareju in Port Vendresu je stavka popolnoma uspeła. V Le Havre in v Bordeauxu se je stavka le deloma izvedla in v Brest Lorientu, La Baschelleju, Nandes Callaisu, Cherbourgju in Toloneju se je popolnoma ponesrečila. Delavci v pristaniščih in v delavnicah so se zadržali popolnoma mirno.

Švica

Društvo narodov predlaga novo mednarodno konferenco za razorožitev

ZENEVA, 18. Tretja komisija je sklenila, da se čim prej sklicuje mednarodna konferenca za proučevanje vprašanja razorožitve kakor izhaja iz načel washingtonskega dogovora, katera se bodo morala uporabiti tudi pri državah, ki omenjenega dogovora niso podpisale.

Avstrija

Navijanje cen v Avstriji — Tujsi zapuščajo Avstrijo

DUNAJ, 18. V Avstriji so cene tako narasle, da so stroški življenskih potrebščin dosegli, celo že presegli, tudi z ozirom na izmenjav, življenske stroške vsake druge države. Poštne tarife, ki so bile pred kratkim podvojene, so se potrojile, železniške tarife, katere so se na 8. septembra za štirikrat povisale, bodo v kratkem podvojene. Na Dunaju bo stala s priložnim tednom ena vojnja s cestno železnico 1700 kron. Opaža se, da tujsi v velikem številu zauščajo Avstrijo.

Nemčija

Izjave kapitana potopljenega ladje «Hammonia»

BERLIN, 18. Ladj. «Kinfauns Kastle» je te dni priplula v Southampton in izkrcala potnike, ki so se rešili s potopljenega ladje «Hammonia» in med katerimi je tudi kapitan, ki je izjavil sledeče: «V petek ponoči je nastal nenadoma vihar, ki se je izpremenil v pravi orkan. Naša ladja se je le z veliko težavo upirala orjaškim valovom. Drugo jutro smo zapazili, da je ladja poškodovana, vsled česar se je pričel pogrezati njen zadnji del. Takoj sem oddal znamenja za pomoč. Ladja «Kinfauns Kastle», ki je bila le nekaj milj oddaljena od nas, je prva prihitela na kraj nesreče. Panika je bila grozna. Jok in vpitje žensk in otrok sta silno vplivala na nas. Moje moštvo je bilo popolnoma zmešano in zaman se je trudilo izvesti moja povelja. V smrtnem strahu so ženske, nekatere celo z otrokom v naročju, skakale v morje. Trupla utonjenih so plavala na vodi. Osem ur se je trudilo moštvo ladje «Kinfauns Kastle» z reševalnim delom. Vihar je razsajal neprenehoma. Le junastvu in požrtvovalnosti moštva ladje «Kinfauns Kastle» in nekaterih drugih ladj, ki so prišle pozneje na pomoč, se je zahvaliti, da je utonilo samo približno trideset ljudi.

Ogrska

Protislovenska zveza med Italijo

BUDIMPESTA, 16. Parlamentarni odbor za zunanjo politiko je imel sejo, kateri je predsedoval grof Apponyi. Na seji so razpravljali najprej o zaroti madžarskih častnikov proti romunskemu kralju Ferdinandu, jugoslovenskemu kralju Aleksandru in predsedniku dr. Masaryku. Ko je bila debata o tej stvari končana, je odbor vzel v pretres zunanje-politični položaj in novo politično orijentacijo Madžarske. Ministrski predsednik grof Bethlen je imel daljši politični govor, v katerem je med drugim izjavil: Madžarski vladi ni ničesar znano o baje nameravanem atentatu proti suverenemu Male entente. Vlada je takoj zahtevala po svojem poslaniku v Bukarešti podrobne podatke o tej zaroti, toda romunska vlada dosledaj ni ugodila tej zahtevi. Dasi torej nimamo nobenih točnih podatkov o stvari, vendar lahko že sedaj izjavim, da madžarska vlada ni v nobeni zvezi z zaroto in da so neresnične tudi vesti, da bi bil v tem oziru kompromitiran državni upravitelj Horthy. Ker se je torej regent Horthyju neupravičeno očitala soudeležba pri nekem nameravanem zločinu, bo madžarska vlada zahtevala popolno zadoščenj radi te žalitve.

Govorec o zunanji politiki, je grof Bethlen proglasil vse vesti o neki baje sklenjeni italijansko-madžarsko-romunski zvezi za fantastično izmišljotino povdarjajoč, da Romunska sploh ne more priti v nobeno kombinacijo, ker je v zvezi z državami Male entente.

Kar se tiče Italije, je Bethlen izjavil, da je resnica, da obstoja sporazum med obema državama, ker je italijanska vlada uvidela, da imata Italija in Madžarska skupne interese zlasti glede zaščite in obrambe Srednje Evrope od «slovenske invazije» in v vprašanju «slovenskega koridorja». Ker je vsakomur jasno, da v Srednji Evropi zares obstoja slovenska nevarnost, je umljivo, ako sta se Madžarska in Italija sporazumeli, da se z združenimi silami borita proti tej nevarnosti.

Turčija

Poziv angorske vlade na prebivalstvo v Carigradu

ANGORA, 17. Angorska vlada je naslovila na prebivalstvo Carigrada proglas, v katerem poudarja, da bi bilo nevarno vsako izzivanje incidentov in pomanjkanje hladnokrvnosti. Prebivalstvo naj čaka posredovanja nacionalne vojske in naj se izogiba vsakemu uporu.

Dnevne vesti

S slovenskega učiteljskega v Tolminu. (Pre-mestni in sprejemni izpiti na slov. učiteljski v Tolminu). Ravnateljstvo omenjenega učiteljskega javlja: Premestni izpiti za redne gojence in sprejemni izpiti za one kandidate privatiste, ki so vložili prošnjo do 15. septembra, se bodo vršili 25. t. m. ob 8. uri. Kandidati ki se zglasijo po tem roku se ne

PODLISTEK

Hojnikova oporoka

Kriminalna novela. Nemški pisatelj Friedrich Thieme. Poslovenil Slavomir Josipovič. 10

«Torej, gospod doktor», je poročal Valnik, «Hojnik in Ježek vsakako občujeta med seboj tajno in sicer pismeno in ustmeno. Liste oddajata «poštno ležeče» pod dogovorjeno šifro. Maserja sem pazoval pri prevzetju takega lista. Šifra je napisana s posnetimi tiskovnimi črkami. Ježek, me neč, da ga nikdo ne opazuje, se je podal k eni, v poštni dvorani nahajajočih se pisalnih miz, odprl zavitek in pregledal njega vsebino. Videti, se ve, da nisem mogel, kaj je bilo napisano na listku, toliko sem pa vendar le opazil, da gre le za malo, iz nekoliko besedi obstoječe naznanilo in da je odposiljatelj za sestavo sporočila potrebne besede in črke izstrigel iz nekega časopisa.»

«S tem se ni dokazano, da je odposiljatelj sporočila, Hajnik.»

«S tem res ne, gospod doktor, pač pa s tem, da sta se istega večera oba sešla in sicer daleč proč od mesta, v nekem kraju,

pripustje k izpitu.

Kandidati privatisti se opozarjajo, da ne za-dobje pravice do sprejema v dotični letnik, tudi če izpit prestanejo, ker je sprejem vezan na gotovo število gojencev, in to na podlagi predpisov, ki veljajo za učiteljska. Vpisovanje se vrši 29. in 30. t. m. V zvezi s tem naznanilo ravnateljstva slovenskega učiteljskega v Tolminu moramo dodati z naše strani par pripomb o vprašanju naših učiteljskih. Sedaj, ko se bliža začetek novega šolskega leta, nam prihajajo od strani naših učiteljskih pisma z vprašanji, kaj naj začnejo ti, ki ne bodo sprejeti v učiteljske v Tolminu? Ali naj gredo študirat v Jugoslavijo? To bi bil vsekakor edini izhod za radi tega, ker so tam učiteljska z istim učnim jezikom kot v Tolminu. Toda ravno pred par dnevi je bilo javljeno, da se na podlagi tozadevnih odredb pokrajinskih šolskih svetov v Jugoslaviji ne bodo sprejemali več dijaki iz naših krajev na učiteljska. Na našem edinem učiteljsku pa je število gojencev po zakonu omejeno, in sicer tudi število privatisov, tako da se sprejme le en del prosilcev, medtem ko se jih mnogo odklanja brez ozira na to, da položijo sprejemni izpit z dobrim uspehom. In to iz razloga, ker je sprejem vezan na gotovo število gojencev», kakor čitamo tudi v zadnjem odstavku gornjega naznanila. Pri takih neznosnih razmerah si je lahko misliti v kakšni zadregi se nahajajo naši mladeniči, ki bi hoteli posejati učiteljske, a so jim vrata vsled omejenosti števila gojencev zaprta. Posebno pa je naravnost brezizhoden položaj tistih mladeničev, ki so že napravili par razredov na kakem drugem učiteljsku a jih sedaj v Tolminu šolsko vodstvo zavrača, češ da je število gojencev že dopoljeno. Opozarjamo naše poslance na take časi neprimerne razmere na slovenskem učiteljsku v Tolminu. Nujno zahtevamo, da odpomore šolsko oblastvo tem neprilicam že za letošnja šolska leta, da ne bo naša mladina trpela nezadružene škoda, a naš učiteljski naraščaj izgubil bovske koliko novih moči. Upamo, da se tudi vlada zaveda resnosti položaja, ki je nastal za naše šolsko vsled pomanjkanja učiteljev. Zato ponavljamo: Vsi naši učiteljski morajo biti sprejeti na učiteljske!

VII. državni časnikiarski kongres v Trstu. V soboto so se nadaljevali referati in razprave, ki so bile posebno zanimive radi predmeta: Meje časnikiarske polemike. Kongres je eno-dušno obsodil izgrede, ki se na tem polju za-grešajo v zadnjem času ter izrekel željo, da bi zopet prišlo v veljavo lepe, vitke navede ita-lijanskega časnikiarstva. Istotako je kongres iz-javil svoje obžalovanje in svojo obsodbo nad škodami, ki jih je trpel časnikiarski sloj in ne-kateri listi vsled političnih napadov.

V nedeljo so imeli časnikiarji izlet v Portorože, kjer so bili gostje ravnateljstva uzo-rcnega sejma. Večraj je bila zalejubena seja. Danes imajo časnikiarji izlet v Postojno.

Morilec učitelja Dominika Marušča obso-jen v smrt na vešilih. Iz Ljubljane javljajo: V soboto se je končala pred ljubljansko poroto razprava proti Alojziju Slešku iz Planine, ki je dne 21. maja 1921. v Misliah pri Sežani osem-krat usrel na učitelja Dominika Marušča in ga ubil. Kakor se bodo naši čitatelji spominjali, je sredi maja 1921. prišel obtoženec — ki je bil gozdarski vajenec barona Moscona v Pičah pri Brezicah — obiskat prijatelja Marušča. Ker ga ni našel doma, je šel za njim v Misleče in je pri njem tudi prenočil. Marušč je takoj spoz-nal, da ima opraviti s perversnim nesramni-kom in ga je takoj drugi dan spodil iz hiše. Obtoženec pa je potegnil poštolo in Marušča ustrelil ter nato zbežal v Ljubljano, kjer je bil aretiran. Tam se je izgovarjal, češ da je Ma-rušča ustrelil iz političnih vzrokov, toda pre-skava je dognala, da je bila vzrok umoru le obtoženčeva perversnost. To potrjujejo tudi njegova pisma pokojniku. Slejko je bil vsled tega obtožen v smrt na vešilih.

Za invalide! Za invalide je izdalo politično društvo «Edinost» v Trstu posebno knjižico, ki vsebuje vse določbe za prejemanje invalidskih pokojnin oziroma vzdrževalnih prispevkov starišem, siroam in vdovam po v vojni palih ali izginotih vojakov. Knjižica ima za prilogo tudi vzorce za vse potrebne prošnje in vloge. Knji-žica stane s poštnino vred 2 liri in 80 stotink in se naroča pri Političnem društvu «Edinost» v Trstu, via S. Francesco 20, I. Prosi se denar poslati vnaprej.

Sobe za tuje oddane o priliki vzorčnega sejma. Tržaški civilni komisariat razglasa, da se oddaja sobe za tuje o priliki vzorčnega sejma proti primerni odškodnini, ki ne sme presegati lir 8.— za sobe z eno posteljo in lir 14.— za sobe z dvema posteljama, lahko do večveš 24. t. m. ne kakor prvotno razglašeno do 19. t. m. Odredbe tičeče se oddaje posa-meznih postelj ostanejo neizpremenjene.

Klub jugoslov. akademikov na Dunaju nam pošilja sledeče: Opozarjamo tovariše-akade-mike kateri, nameravajo nadaljevati študij na Dunaju, da temeljito ugotove svoj mesečni prispevek, in če je ta dvomljiv, naj si pravo-časno izberejo udobnejši univerzitetnih mest. Na Dunaju vlada takšna negotovost v vsakem oziru, da bomo ostali kar čez noč brez hrane, brez stanovanja in močede tudi brez šole. Kdor še nima stanovanja, naj računa na par tedensko samotarenje po hotelih. Soba

kamor hodijo le delavci in kmetje, to je, «pri lepem razgledu». Ježek se je odpravil tja okoli osme ure in pol ure kasneje je došel za njim Hojnik. Oba sta se delala, kot da se ne poznata, a ker je bil pa prostor močno zaseden, je Hojnik kot slu-čajno prisedel k Ježkovi mizi. Še le čez nekaj časa sta se jela pogovarjati. Po njunih obrazih sem pa sodil, da sta se zaba-vala dokaj burno. Zdelo se je, da trgovec prav živahno prigovarja Ježku, a temu pa nikakor ni slo, da bi se onemu vdal. Tudi ločila in poslovia sta se prav hladno.»

«Skoraj gotovo je skušal Hojnik nego-voriti maserja, da bi mu predal oporoko», je mrmral Gnezda. «Oni pa je hotel imeti poprej denar. Ne morem razumeti, kako se upa Hojnik javno kazati v njegovi družbi.»

«Tam zunaj ne poznajo ne njega ne Ježka», je odvrnil detektiv.

Valnik je moral še počakati, da je prišel Ljubič, na kar sta oba dobila od mojega prijatelja čisto posebna navodila za njuno ravnanje.

«Naslednjega dne popoldne Ježek ni prišel ob določenem času. Prebil sem pol ure prav nemirno; moj prijatelj je pa dozdnevno mirno delal pri svoji pisalni mizi. Končno.

na hotelu stane dnevno 30—40.000 K. Pravi tečaj lire je 3200 K in ne 5000 K, kakor je pi-sala svoj čas «Straža». Zato pozor!

Prijave za posamezne skupine I. strok. iz-pita do 5. oktobra; vpisovanje na eksportni do 7. oktobra. Informacije daje Ivan Rudolf stud. com. sup. Wien XVIII. Semperstrasse 33/III. 18. Za odbor kluba jugoslov. akademikov iz Primorja Ivan Rudolf.

Hrvatsko učiteljske v Arbanasih. «Iz Zadra doznajemo, da počne vpisovanje v Učiteljski Zavod u Arbanasima kraj Zadra dne 15. sep-tembra, a ispitni prijamni, maturalni dne 22. septembra. Molitilji-konviktorci neka čekaju doma rješenje svoje molbe.

Sentjakobska Čitalnica» naznanja slavnu mo občinstvu, da priredi v nedeljo, dne 1. oktobra, v dvorani DKD pri Sv. Jakobu, «Vinsko trga-tev». Ker je ta prireditev te vrste prva po vojni v Trstu, se opozarja slavno občinstvo že danes, da ne zamudi te prilike in se v obilem številu odzove našemu vabilu. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novih še po požaru manj-kajočih kulis. Toliko za danes na znanje.

ODVADA. Danes v torek ob 20.30 v navad- nih prosorih se vrši sestanek na katerega mo-rajajo priti vsi odvarčaji radi važnosti dnevnega reda.

Popravek. Ime pisatelja ob začetku članka «O štetu in računanju» v naši številki od pre-teklo nedelje, naj se pravilno čita: Dr. Lovo Čermelj» in ne «Dr. Lovro Čermelj», kakor je bilo pomotoma natisnjeno.

Iz tržaškega življenja

Poskušeni samomor. V nedeljo zvečer so pripeljali v mestno bolnišnico telegrafista Mihaela Acquafreda, stanujočega v Tržicu. Iz-pil je s samomorilnim namenom nekoliko hi-permanganata. Rešili so ga domači. Življenje si je hotel vzeti radi nesrečne ljubezni. Nje-govo stanje ni nevarno.

Se en poskušeni samomor. Trintridesetletni natak Virgil Besednjak se je večraj zjutraj zastrupil v svojem stanovanju na trgu Mercato vecchio št. 1 z octovo kislino. Prepeljali so ga v težkem stanju v mestno bolnišnico. Vzroki pekučenega samomora niso znani.

S koleca je padel v nedeljo popoldne pet-indvajsetletni Edvard Delich, stanujoč na Pro-seku. Pri tem si je pretresel možgane. Pre-peljali so ga v mestno bolnišnico.

Arretirana tatova. Dne 6. septembra tega leta so vdrli tatovi v stanovanje Ivana Van-zetta v ulici del Bosco št. 50 in odnesli mnogo perila in vrednosti nad 1200 lir. Okradenec je naznanil tatvino policiji, ki je začela nemu-doma zasledovati krivce. Večraj je prišla dva-ma na sled. Imenujeta se: Josip T. in Fran C. Oba sta sprva trdila, da sta nedolžna; pozneje sta pa priznala svoj čin. Končala sta v zaporu v ulici Coroneo.

Vinski duhov. Delavec Ivan Ceglar, stanuo- je v Rocolu, je pogledal v nedeljo pregloboko v kozarec, kar je imelo za posledico, da je postal zelo zgovoren z nekim možakarjem, ki je bil močno vinjen. Moža sta se del časa po-govarjala o vsakdanjih zadevah, pozneje sta se pa začela kar na lepem pripraviti radi neke malenkosti. Stvar se je končala s tem, da jih je dobil Ceglar s ključem po glavi. Prvo po-moč je dobil na rešilni postaji.

Nevarna padec. Zasebnica Josipina Curti, stara 70 let, stanujoča v ulici S. Francesco d'Assisi št. 20, je večraj popoldne padla po stopnicah pred zaporkom pri Jezuitih in si pri tem zlomila nogo. Prepeljali so jo v mestno bolnišnico.

Pod kočijo je prišel večraj zjutraj na trgu Ponterosso kotlar Borloto Piesso, star 73 let, stanujoč v ulici S. Servolo št. 9. Dobil je lahke zunanje in notranje poškodbe.

Vesti z Notranjskega

Iz Postojne. Preteklo nedeljo je priredilo «Godbno društvo» združeno s salonskim or-kestrom poslovljni koncert k vojakom odha-jajočim članom orkestra in godbe v prostorih «Narodnega hotela». Izvajale so se med dru-gimi tudi točke kakor: «Norma», F. Schubert: H-moll sinfonija Amina Méditation, Schön-herr: Iz slovenskih krajev, Na morju, Child: Zabji koncert, Letras: La Barcarolla itd. V solih sta se odlikovala gđc. konservatoristinja Božena Bole, glasovir, in g. eksport. akademik Milko pl. Garzaroli, in sicer v komadnih Reis-ler: «Melodija in Ljubezenska bol». Za njih umetniško proizvajanje sta žela obilo zaslu-ženega aplavza. Pa tudi vse druge točke kon-certa so se izvajale pod vodstvom zaslužnega kapelnika g. Poliča z mojstrsko dovršenostjo. Opazili so se le tu pa tam mali nedostatki, ki so pa seveda pri diletantih neizogibni.

Reči moramo, da s tako lepim in dolgem ter izbranim programom, še ni nastopil postojnski salonski orkester. Zal, da smo zgubili z odho-dom k vojakom dva marljiva člana orkestra br. Komarja in Rebeca, zato bi bilo želeli, da se mladina, naraščaj zanima in poprime glasbe, da se tako izpopolnijo nastale vrzeli. Dvorana je bila popolnoma zasedena občinstva obeh narodnosti in vseh slojev, kar nas je jako ve-

okoli pol šeste se je prikazala sloka in vitka maserjeva postava.

«Ali je še čas?» je vprašal mojega pri-jatelja. «Zadržali so me —»

«Nič ne škodi», ga je prekinil Gnezda. «Prosim, le naprej!»

Podala sta se zopet v mali kabinet. Po prejšnjem dogovoru je takoj za Ježkom do-spel pristav Ljubič. Čakal je poprej že dol-drugo uro zgoraj v sobi na dohod maserja. Najin pisar je enostavno pritisnil na gumb električnega zvonila, ki je spajalo obe nad-stropji in pristav je v trenutku vedel, da je prišel pravi čas. Skupno s Tomažem sta stopila v mojo sobo.

«Oprostite», me je glasno nagovoril. «go-voril bi rad z gospodom doktorjem Osmar-jem.»

Pokazaviš z roko na še na pol odprta vrata kabineta, sem rekel: «Ali imate pol urice časa? Gospod doktor Osmar se prav- kar hoče dati masirati.»

«Oh, škoda —»

«Obrnil sem se proti vratom. «Ali je še moči s teboj govoriti, Gnezda? Saj si slišal —»

«Da, — da.» Zdelo se je, da je slabe volje. «Kdo pa je?»

Štopil sem po vsem v kabinet in zaprl vrata za sebi

selilo in le želimo, da bi se enaki koncerti čes- to ponavljali, zlasti sedaj v zimskem času. Bodi izrečena vsem sodelujočim gospodom in gospi- cam naša iskrena zahvala in priznanje, zlasti pa gđb. kapelniku in dirigentu Poliču, ki naj- ga ta lepi uspeh navdušuje k nadaljnjemu, vstrajnem delu na polju glasbene umetnosti. Nasvidenje! Zdravo!

Izjra. Na tukajšnji redniški dekliški 5-raz- redni ljudski in 3-razredni meščanski šoli se bo pričelo šolsko leto 1922—23 dne 2. oktobra. Dne 23. septembra se bo vršilo vpisovanje učenk. Novo vstopivše učenke ljudske šole iz tujih okolišev se imajo prijaviti s krstnim ali rojstnim listom oziroma z zadnjim šolskim naz-nanimlom.

Za sprejem v I. razred meščanske šole je učenkar tujih okolišev treba izkazati potom- listin, da so najmanj enajst let stare ter da so dovršile V. razred ljudske šole z dobrim uspe- hom, ali pa imajo polagati sprejemni izpit. Sprejemni izpiti se bodo vršili dne 30. sep- tembra, njih pristojbina znaša 24 lir.

Ravnateljstvo.

Šport

Dirke na Montebellu. Krasno vreme in nede- lja sta privabila ogromno število ljudstva, ki je z velikim zanimanjem sledilo interesantnim dirkam, posebno tudi radi tega, ker sodeluje mnogo dobrih dirkačev, katere občinstvo na splošno dobro pozna, ni pa med njimi nobe- nega izrecnega favorita, tako, da so simpatije deljene. Podamo tu na kratko izide: Nagrada «Montalcone» I. oddelek: 1. Boccaccio; 2. Mi- siora Silver; 3. Palmanova. Tot. 40 za 10; pla- sirani: 16, 20, 37 za 10. II. oddelek: 1. Cinoda Faenza. 2. Ghibli Medium. 3. Emma Jokey. Tot. 49 za 10. plas. 15, 12, 18 za 10. Nagrada «Città di Trieste». I. poskus: 1. Felece, 2. Ceo- riera Jokey, 3. Gambalesta. Tot.: 12 za 10; plas. 11, 14, 14 za 10. II. poskus: 1. Felice, 2. Gambalesta, 3. Ceoriera Jokey. Tot.: 11 za 10; plas. 11, 15, 10 za 10.

Nagrada «Livorno»: I. poskus: 1. Belj, 2. Orlando, 3. Taitù. Tot. 113 za 10; plas. 24, 19, 26 za 10. II. poskus: 1. Orlando, 2. Belj, 3. Taitù. Tot. 11 za 10; plas. 11, 10, 11 za 10. III. poskus: 1. Orlando, 2. Belj, 3. Taitù. Tot.: 14 za 10; plas. 12, 14 za 10. Nagrada «Lazio»: 1. Ama B., 2. Medusa, 3. Ila. Tot. 17 za 10; plas. 14, 38, 20 za 10.

Nagrada Caruso. I. oddelek. 1. Macbeth, 2. Viktor, 3. Fenegyerek. Tot. 22 za 10; plas. 12, 21, 17 za 10. II. oddelek. 1. Ila, 2. Parma, 3. Quirville. Tot. 19 za 10; plas. 10, 11, 10 za 10.

Preklic.

Podpisana preklicujeva vse žaljive be- sede, ki sva jih izrekla proti Križmanu Josipu iz Hrušice.

Hrušica, 17. septembra 1922.

Franc in Rozina Ljubič.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja ured- ništvo le toliko kolikor nu zakon veleva.

†

Globoko potr sročam sorodnikom, pri- jateljcem in znancem žalostno vest, da je moj ljubljeni oče

Jernej Košir

danes, po kratki in mučni boleznii previden s sv. zakramenti, v Gospodu zaspal. Pogreb se bo vršil v torek 19. septembra ob 10 iz hiše zalosti na tržaško pokopališče.

Bertoki, 17. septembra 1922.

JOSIP KOSIR, župnik.

Rojaki! Ne zabite na Solsko društvo!

Krone, srebro, zlato, diamante, briljante in platin

kupujem po najvišjih cenah. 10

Zlatarna ALBERT POVH, Via Mazzini šte. 46 (prej via Nuova)

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica L 15.000.000 Rezerve L 5.100.000

Dunaj, Opatija, TRST, Zadar. (1)

Afilirani zavodi v Jugoslaviji: **Jadranska banka, Beograd** in njene podružnice v Celju, Cavtatu, Dubrovniku, Ercegovnem, Jelsi, Korčulu, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Šibeniku in Zagrebu.

Afilirani zavod v New-Yorku: **Frank Sakser Stada Bank.**

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jla obrestuje po 4%. Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi v Trstu:

Via Cassa di Risparmio šte. 5 — Via S. Nicolò šte. 9. Telefon št. 1463, 1793, 2676. Blagajna posluje od 9. do 13. ure.

Mali oglasi

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Xdos iše službo, plača polovično ceno.

KAMION, vrste 15 ter, (Benz) v najboljšem stanju, se proda za L 8500. Ostrovska, Op- čine. 1712

TURBINA prav po nizki ceni je na prodaji. Svinjo, Šmarje pri Stanjelu. 1699

LJUBLJANSKI voz v dobrem stanju, se zame- nja za grozde ali za vino. Pojasmila pri To- mažu Sancinu v Škledju 180. 1701

VINSKE sode, velike in majhne, rabljane, hra- stove, prodaja sodar Virgilij Bajt, Campo Marzio št. 14. 1704

POZORI! Krone, perle, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Bel- leli Vita, via Madonna 10. L. 16

NAJBOLJŠE crme za opepljanje kože, proti lišaju in pegam, mila, toiletno pripomoček priporoča lekarna v Il. Bistrici. 28,1

GOSPODIČNA s primerno izobrazbo, veščo slovenskega, italijanskega in nemškega je- zika, želi službe kot blagajničarka. Nastoj pri upravništvu. 1711

STEKLENE SIPE po zmernih cenah v skla- dištu Trst, via del Salice 3. 1713

NOVE POSTELJE, vzmeti, žhanice iz morske trave, iz volne in drugo posamezno pohištvo se prodaja po najzmernejših cenah. Fonde- rija 3. 1719

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karak- ter in usodo življenja. Sprejema od 13 do 15 v Trstu, via Carducci 24, V. 1714

Naročajte in širite „EDINOST“

Praktikant z malo prakso se takoj sprejme

Alojzij Domicelj (parna žaga) Št. Peter na Krasu. 601

Srebrne krone in zlato pla- čujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POVH

Trst, Piazza Garibaldi št. 2 (prej Barriera)

Kupim hišo

s 5—6 sobmi in vrtom, v neposredni bližini mesta. — Ponudbe pod „Ma- rica“ na upravništvu. 602